

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 listopada 2022 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu IV Wydział Karny–Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Hanna Bartkowiak

2 Protokolant: prot. sąd. Angelika Kubiaczyk

4przy udziale Prokuratora Prokuratury Rejonowej Poznań – Grunwald w Poznaniu Edyty Stelmaszak-Gałuszki

po rozpoznaniu w dniu 24 listopada 2022 r.

sprawy **R. G. (1)**

oskarżonego o przestępstwa z art.180a kk

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

5od wyroku Sądu Rejonowego Poznań – Grunwald i Jeżyce w Poznaniu

z dnia 26 kwietnia 2022 r., sygn. akt III K 8/20

1. Na podstawie art. 105 § 1 i 2 kpk prostuje oczywiste omyłki pisarskie w części wstępnej zaskarżonego wyroku, w punktach od I do VI zarzutów, poprzez zastąpienie niepełnego określenia „samochodem marki (...)” zapisem „samochodem marki A. (...)”.
2. Zmienia zaskarżony wyrok w pkt 1 w ten sposób, że obniża oskarżonemu karę do 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności.
3. W pozostałym zakresie utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok.
4. Zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. W. kwotę 516,60 zł (w tym VAT) tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu w postępowaniu odwoławczym.
5. Zwalnia oskarżonego od obowiązku zwrotu Skarbowi Państwa wydatków sądowych za postępowanie odwoławcze i nie wymierza mu opłaty za obie instancje.

Hanna Bartkowiak

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	IV Ka 1007/22

Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1	
1. CZEŚĆ WSTĘPNA		

0.11.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji

Wyrok Sądu Rejonowego Poznań – Grunwald i Jeżyce z dnia 26 kwietnia 2022 r., sygn. akt III K 8/20

0.11.2. Podmiot wnoszący apelację

oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego

oskarżyciel posiłkowy

oskarżyciel prywatny

obrońca

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego

inny

0.11.3. Granice zaskarżenia

0.11.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia

na korzyść

na niekorzyść

w części

w całości

#

co do winy

#	co do kary	
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia	
0.11.3.2. Podniesione zarzuty		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	

#	brak zarzutów	
---	---------------	--

0.11.4. Wnioski

#	uchylenie	#	zmiana
---	-----------	---	--------

2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

0.12.1. Ustalenie faktów

0.12.1.1. Fakty uznane za udowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
1.		R. G. (1)	W postępowaniu prowadzonym przez Sąd Rejonowy Poznań – Grunwald i Jeżyce w Poznaniu pod sygn. III K 987/21 o siedem czynów z art. 180a kk, które podsądny w dniach 25.11, 27.11. 2019 r., 15.01., 30.01., 13.02., 21.02., 4.03.2020 r. i 23.05. 2020 r. został uznany za winnego i	skazujący R. G. wyrok SR Poznań – Grunwald i Jeżyce w Poznaniu z dnia 26 maja 2022 r. sygn. akt III K 987/21 oraz utrzymujący w mocy to orzeczenie wyrok Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 10 listopada 2022 r., sygn. XVII Ka 913/22	337-339

			prawomocnie skazany za ciąg przestępstw z art. 180a kk.		
2.		R. G. (1)	Biegli lekarze psychiatrzy i psycholog po jednorazowym badaniu R. G. (1) i analizie dokumentacji medycznej rozpoznali u niego zaburzenia osobowości w przebiegu uzależnienia od substancji psychoaktywnych oraz schizofrenię paranoidalną w wywiadzie; te zaburzenia tempore criminis nie znosiły ani nie ograniczały jego zdolności do rozumienia znaczenia czynu i pokierowania swoim postępowaniem; zdolny do samodzielnej i racjonalnej obrony	opinia sądowa psychiatryczno-psychologiczna z dnia 23 lutego 2022 r., wydana do sprawy o sygn. III K 987/21 SR – Poznań i Grunwald w Jeżyce w Poznaniu	339 a-c
0.12.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	

--	--	--	--	--	--

0.12.2. Ocena dowodów

0.12.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów		
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu
1.	wyrok SR Poznań – Grunwald i Jeżyce w Poznaniu z dnia 26 maja 2022 r. sygn. akt III K 987/21 oraz wyrok Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 10 listopada 2022 r., sygn. XVII Ka 913/22	Dokumenty mają urzędowy charakter, zostały wydane w odpowiedniej formie. Brak było podstaw do podważania wynikających z nich okoliczności.
2.	opinia sądowa psychiatryczno-psychologiczna z dnia 23 lutego 2022 r., wydana do sprawy III K 987/21 SR Poznań – Grunwald i Jeżyce w Poznaniu	Pozyskany przez Sąd Okręgowy dokument stanowił już element dowodowy w innej sprawie karnej oskarżonego R. G. (1), wydany został przez właściwe osoby i w należytej formie. Biegli oceniali kondycję psychiczną badanego na czas popełnienia przestępstw tego samego rodzaju co zarzucane mu w tej sprawie, przy czym były one datowane pomiędzy 25.11.2019 r. a 23.05.2020 r.

0.12.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)		
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu

STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków		
Lp.	Zarzut	
3.1.	<p>Obraza przepisów postępowania mająca istotny wpływ na treść orzeczenia, tj. naruszenie art. 410 kpk w zw. z art. 7 kpk oraz art. 4 kpk, polegające na przekroczeniu zasady swobodnej oceny dowodów, wbrew zasadom prawidłowego rozumowania oraz wskazaniom wiedzy i doświadczenia życiowego, i uwzględnieniu okoliczności przemawiających wyłącznie na niekorzyść oskarżonego, a nieuwzględnieniu tych przemawiających na jego korzyść, a to poprzez błędną ocenę dowodu z wyjaśnień oskarżonego poprzez nieprzyznanie im wiarygodności w części dotyczącej nieprzyznania się do popełnienia zarzucanych mu przestępstw z uwagi na fakt, że są one sprzeczne z pozostałym materiałem dowodowym zgromadzonym w sprawie, podczas gdy wyjaśnienia te uznać należy za wiarygodne i rzetelne, co w konsekwencji doprowadziło do błędnego ustalenia stanu faktycznego i przyjęcie, że oskarżony dopuścił się zarzucanych mu czynów i wydania przez Sąd I instancji wyroku skazującego</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p>
Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny		
Sąd odwoławczy omawianie przedmiotowego zarzutu rozpoczyna od zaakcentowania, że w opozycji do swobodnej oceny		

materiału dowodowego pozostaje dowolna ocena tego materiału. W takim przypadku mówimy o uchybieniu normie art. 7 kpk. Jednakże wykazanie, iż doszło do uchybienia normie z art. 7 kpk ciąży na tym, kto poprzez fakt ten chce skutecznie zakwestionować ustalony w sprawie stan faktyczny. Przy tym nie jest wystarczające jedynie stwierdzenie, że ocena ta jest dowolna. Skarżący dla skuteczności zarzutu powinien precyzyjnie wykazać na czym konkretnie polegać miała wadliwość przeprowadzonej przez organ oceny dowodu, bądź dowodów (wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 11 października 2021 r., sygn. akt II AKa 303/21, Lex nr 3285785). Sąd odwoławczy natomiast po zapoznaniu się ze wszystkimi zgromadzonymi w tej sprawie dowodami, sposobem ich oceny dokonany przez Sąd I instancji oraz argumentacją tego organu uzasadniającą taką a nie inną ich weryfikację, nie stwierdził żadnych uchybień w zakresie zastosowania reguł ustanowionych w art. 7 kpk. Przyznać trzeba, że organ meriti uwzględnił w odpowiedni sposób zarówno zasady prawidłowego rozumowania, wskazania wiedzy i doświadczenia życiowego, zestawił ze sobą wszystkie dowody, a następnie nadał przymiot wiarygodności tym z nich, które na to zasługiwały.

Tego po stronie obrońcy oskarżonego R. G. (1) zabrakło albowiem podniesiony przez niego zarzut błędnej oceny dowodów oparty został jedynie na subiektywnym założeniu, że na wiarę zasługują tylko te dowody, które przemawiają za uniewinnieniem jego mandanta. Tym dowodem

wedle apelującego miałyby być wyjaśnienia oskarżonego jakie złożył na rozprawie, nie podtrzymując wcześniejszych swoich wypowiedzi procesowych składanych w charakterze podejrzanego, w których przyznał się do popełnienia wszystkich sześciu zarzucanych mu czynów. Zmiana wyjaśnień, a w zasadzie głównie stanowiska odnośnie przyznania się do sprawstwa nie była logicznie uzasadniona. Oskarżony na rozprawie zresztą nie wycofał się z poprzednich wyjaśnień co do faktu kierowania pojazdem mechanicznym mimo znanej mu decyzji o cofnięciu uprawnień do kierowania. Jego wypowiedź dotyczyła zaś przyczyny pozbawienia go prawa jazdy, która to okoliczność pozostawała bez znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy. Jego sprawstwo, jak zasadnie przyjął Sąd I instancji wynikało w sposób jednoznaczny z zeznań funkcjonariuszy Policji, którzy zatrzymywali oskarżonego do kontroli drogowych, a po ustaleniu, że R. G. obowiązuje decyzja Prezydenta Miasta P. o cofnięciu uprawnień, był on pouczany o zakazie kontynuowania jazdy. Taka sytuacja w okresie między 1 kwietnia a 3 października 2019 r, miała miejsce sześciokrotnie. Mając powyższe na uwadze oraz uwzględniając brak okoliczności wyłączających winę oskarżonego, o czym będzie mowa poniżej w związku z osobno sformułowanymi zarzutami, Sąd Okręgowy nie znalazł powodów do odmiennej oceny wyjaśnień oskarżonego niż to dokonał Sąd Rejonowy. Zgłoszony zarzut należało zaś potraktować jako nieudaną próbę polemiki z właściwie przeprowadzoną oceną materiału

<p>dowodowego przez organ orzekający i formę przyjętej taktyki obrończej.</p> <p>Reasumując powyższe, kontrola odwoławcza nie doprowadziła do potwierdzenia tez obrony o braku poprawności w ocenie zgromadzonych w tej sprawie dowodów, ze szczególnym naciskiem na zmienne wyjaśnienia samego oskarżonego.</p>		
<p>Wniosek</p>		
<p>Zmiana zaskarżonego orzeczenia w całości poprzez uniewinnienie oskarżonego od zarzucanych czynów; ewentualnie na wypadek nieuwzględnienia zarzutów prowadzących do uniewinnienia o uchylenie zaskarżonego wyroku i umorzenie postępowania, ewentualnie zaś o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu I instancji w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania; ewentualnie w razie nie uwzględnienia żadnego z powyższych wniosków o zmianę zaskarżonego wyroku w pkt 1 i 2 poprzez orzeczenie wobec oskarżonego kary o charakterze nie izolacyjnym, z zaliczeniem na jej poczet dotychczasowego okresu pozbawienia wolności w sprawie, oraz środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych w mniejszym wymiarze</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.</p>		
<p>Brak podstaw do uwzględnienia któregośkolwiek z wniosków z uwagi na stwierdzoną kategorycznie niezasadność zarzutu. Odnośnie</p>		

wymiaru kary wnioski będą rozważone osobno, w związku z podniesionym oddzielnie zarzutem odwoławczym.		
Lp.	Zarzut	
3.2.	<p>Zarzut ewentualny, na wypadek nie uwzględnienia zarzutu pierwszego:</p> <p>Obraza przepisów postępowania mająca istotny wpływ na treść orzeczenia, tj. naruszenie art. 410 kpk w zw. z art. 7 kpk oraz art. 4 kpk, polegające na przekroczeniu zasady swobodnej oceny dowodów, wbrew zasadom prawidłowego rozumowania oraz wskazaniom wiedzy i doświadczenia życiowego, i uwzględnieniu okoliczności przemawiających wyłącznie na niekorzyść oskarżonego, a nieuwzględnieniu tych przemawiających na jego korzyść, a to poprzez:</p> <p>a. uznanie opinii sądowo-psychiatrycznych biegłych lekarzy psychiatrów A. R. i M. S. oraz biegłych lekarzy psychiatrów M. G. i R. Ż. za przydatne do rozstrzygnięcia sprawy pomimo tego, że opinie te nie wyjaśniały w sposób dostateczny, jasny i precyzyjny z jakich względów biegli uznali ponad wszelką wątpliwość, że oskarżony tempore criminis nie miał zniesionej ani ograniczonej w stopniu znacznym zdolności rozpoznania znaczenia zarzucanych mu czynów oraz pokierowania swoim postępowaniem, podczas gdy precyzyjne ustalenie i uzasadnienie tych okoliczności jest absolutnie kluczowe dla rozstrzygnięcia sprawy;</p> <p>b. uznanie opinii sądowo-psychiatrycznych biegłych lekarzy</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p>

psychiatrów M. G. i R. Ż. za wiarygodną w zakresie diagnozy odnośnie choroby psychicznej oskarżonego, zgodnie z którą oskarżony nie cierpi na schizofrenię paranoidalną, podczas gdy z pozostałego materiału zgromadzonego w sprawie, w tym w szczególności z:

I. decyzji Prezydenta Miasta P. z dnia 23 maja 2016 r. powołującej się na opinię sądowo-psychiatryczną wydaną w toku postępowania o sygn. 1 Ds.3184/14;

II. opinii sądowo-psychiatrycznej biegłych lekarzy psychiatrów A. R. i M. S. z dnia 30 listopada 2019 r.;

III. opinii biegłych E. P., M. Z. i H. N. (1) z dnia 23 lutego 2022 r. (opinia ze sprawy o sygn. III K 987/21) oraz opinii uzupełniającej biegłych E. P., M. B. i H. N. (1) z dnia 12 marca 2022 r. (opinia w innej sprawie oskarżonego o sygn. VIII K 1119/19)

jednoznacznie wynika, że u oskarżonego stwierdzono chorobę psychiczną w postaci schizofrenii paranoidalnej, co potencjalnie może wpływać na jego zdolność do rozpoznania znaczenia zarzucanych mu czynów oraz pokierowania swoim postępowaniem, przez co opinia biegłych lekarzy psychiatrów M. G. i R. Ż. jawi się jako niewiarygodna i nie powinna zostać przyjęta przez Sąd za podstawę wydanego orzeczenia, co w konsekwencji doprowadziło Sąd I instancji do niezasadnego nieuwzględnienia wniosku dowodowego obrońcy o przeprowadzenie dowodu z opinii innego zespołu biegłych psychiatrów na podstawie art. 201 kpk, a także błędnego ustalenia stanu faktycznego stanowiącego podstawę

	<p>rozstrzygnięcia poprzez przyjęcie, że oskarżony:</p> <p>a. tempore criminis nie miał zniesionej ani ograniczonej w stopniu znacznym zdolności rozpoznania znaczenia zarzucanych mu czynów oraz pokierowania swoim postępowaniem,</p> <p>b. nie cierpi na chorobę psychiczną w postaci schizofrenii paranoidalnej</p> <p>podczas gdy zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, w tym w szczególności wynikające z niego warunki i właściwości osobiste oskarżonego, nie pozwala na przyjęcie, że oskarżony był w pełni poczytalny w czasie popełnienia zarzucanych mu czynów, a nadto bezsprzecznie tworzy on w sprawie niedające się usunąć wątpliwości co do poczytalności oraz kondycji psychicznej oskarżonego w chwili popełnienia zarzucanych mu czynów, które powinny zostać rozstrzygnięte na jego korzyść zgodnie z zasadą z art. 5 § 2 kpk. To z kolei skutkowało wydaniem wyroku skazującego pomimo, że całokształt okoliczności sprawy jednoznacznie wskazuje na konieczność umorzenia postępowania bądź też co najmniej nadzwyczajnego złagodzenia kary z uwagi na zniesioną lub istotnie ograniczoną poczytalność</p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>		
<p>Zarzut mimo, że bardzo rozbudowany nie zasługiwał na uwzględnienie w żadnym z podniesionych aspektów. Sąd II instancji stwierdził bowiem, że wydając zaskarżony wyrok Sąd Rejonowy zachował pełen</p>		

obiektywizm, taką samą miarą i z niezmienną starannością oceniając wszystkie zgromadzone dowody, zarówno te przemawiające na jego niekorzyść jak i te dla niego korzystne (art. 4 kpk). Bazując na całokształcie zgromadzonych dowodów, które były wystarczające do wydania werdyktu odnośnie sprawstwa i winy oskarżonego R. G. (1) (art. 410 kpk), Sąd ten w pierw bezbłędnie ustalił, że zachowanie sprawcy każdorazowo wyczerpywało wszystkie ustawowe znamiona przestępstwa z art. 180a kk, a następnie weryfikował czy były to zachowania zawinione. Jeżeli byłyby podstawy do przyjęcia, że poczytalność sprawcy czynu karalnego była zniesiona to wtedy przyjmuje się, że ten nie popełnił przestępstwa (art. 31 § 1 kk). Taka sytuacja jednak w kontrolowanym przypadku nie zachodziła. Apelujący nie poddał skutecznie w wątpliwość wydanych w sprawie opinii biegłych lekarzy psychiatrów A. R. i M. S. oraz M. G. i R. Ż., które nie stwierdzały okoliczności wyłączających czy też znacznie ograniczających tempore criminis zdolności oskarżonego do rozumienia znaczenia czynu i pokierowania swoim postępowaniem. Wbrew głośnym twierdzeniom skarżącego opinie te jasno i jednoznacznie określały powody takiego wniosku. Przy czym, o czym będzie jeszcze mowa podczas omawiania kolejnego zarzutu, z racji wydawania opinii w różnym czasie, każdy z zespołów lekarzy psychiatrów dysponował nieco innym zestawem danych na temat historii choroby oskarżonego, pobyków w szpitalu psychiatrycznym oraz co do opinii sądowno-psychiatrycznych wydawanych w innych sprawach karnych o oskarżonym R. G. (1). Ostatnia

chronologicznie opinia wydana w niniejszej sprawie była zatem najbardziej wszechstronna, pełna i aktualna, co miał na względzie Sąd I instancji przy wyrokowaniu, zasadnie przyjmując ją za podstawę czynionych ustaleń faktycznych o stanie zdrowia psychicznego podsądnego.

W ocenie Sądu Okręgowego zaś podniesiona przez apelującego kwestia zdiagnozowania u oskarżonego choroby psychicznej w postaci schizofrenii paranoidalnej niezasadnie urosła do rangi zarzutu odwoławczego.

Niekwestionowanym jest, że R. G. (1) był leczony psychiatrycznie przez kilka lat ze wskazaniem m.in. na to schorzenie. Głębsze zbadanie podłoża i kryteria wyłączające rozpoznanie tej choroby znalazły się natomiast w opinii biegłych M. G. i R. Ż., co dodatkowo biegli jeszcze wyjaśniali podczas przesłuchania na rozprawie przez Sąd I instancji. Przekonująco zatem brzmi stanowisko w/wym, że aktywny proces uzależnienia wyłączał w tym przypadku rozpoznanie schizofrenii. Co jednak biegli odnosili do czasu opinowania, nie kwestionując wcześniejszego diagnozowania. Warto w tym miejscu także zaznaczyć, że w opinii sądowej psychiatryczno-psychologicznej z dnia 23 lutego 2022 r. wydanej do sprawy o sygn. III K 987/21 Sądu Rejonowego Poznań – Grunwald i Jeżyce w Poznaniu autorstwa lekarzy psychiatrów E. P. i M. Z. oraz psychologa H. N. (1), gdzie rozpoznano u R. G. (1) zaburzenia osobowości w przebiegu uzależnienia od substancji psychoaktywnych, schizofrenię paranoidalną stwierdzono w wywiadzie, na podstawie

dokumentów medycznych. Biegli nie zarejestrowali bowiem zaburzeń psychiatrycznych pod postacią urojeń i omamów u R. G.. Inaczej sprawa przedstawiała się w sprawie o sygn. VIII K 1119/19 Sądu Rejonowego Poznań – Grunwald i Jeżyce w Poznaniu, gdzie z opinii ustnej biegłych E. P. i M. B. oraz psychologa H. N. (1) wynikało, że oskarżony w chwili czynów był w psychozie schizofrenicznej, jego stan był niestabilny, przejawiał objawy czynnej psychozy (opinia z dnia 12 marca 2020 r.). Jednak choćby z tego względu nie można było wobec tego traktować tego przypadku analogicznie do przedmiotowej sprawy, gdzie biegli żadnych objawów psychiatrycznych ani maniackalnych w okresie zarzucanych oskarżonemu czynów nie stwierdzili. W ocenie Sądu odwoławczego specyfika schorzenia, które wcześniej rozpoznano u oskarżonego polega też na tym, że w każdym przypadku osobno bada się popełniony czyn zabroniony, biorąc pod uwagę cały zgromadzony w danej sprawie materiał dowodowy, a zdiagnozowana wcześniej schizofrenia paranoidalna nie oznacza, że sprawca za każdym razem jest niepoczytalny. Z powyższych danych wynika, że wcześniejsze rozpoznanie u oskarżonego choroby psychicznej pod postacią schizofrenii paranoidalnej nie było decydującym czynnikiem dla oceny czy był on poczytalny w chwili popełnienia zarzucanych mu czynów czy też nie. Ponadto, zgłoszony zarzut naruszenia art. 5 § 2 kpk nie miał racjonalnego uzasadnienia, gdyż w sprawie nie ujawniły się żadne takie wątpliwości co do okoliczności mających znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, które

należałoby rozstrzygnąć na korzyść podsądnego.		
Wniosek		
Zmiana zaskarżonego orzeczenia w całości poprzez uniewinnienie oskarżonego od zarzucanych czynów; ewentualnie na wypadek nieuwzględnienia zarzutów prowadzących do uniewinnienia o uchylenie zaskarżonego wyroku i umorzenie postępowania, ewentualnie zaś o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu I instancji w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania; ewentualnie w razie nie uwzględnienia żadnego z powyższych wniosków o zmianę zaskarżonego wyroku w pkt 1 i 2 poprzez orzeczenie wobec oskarżonego kary o charakterze nie izolacyjnym, z zaliczeniem na jej poczet dotychczasowego okresu pozbawienia wolności w sprawie, oraz środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych w mniejszym wymiarze	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny	
Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.		
Brak podstaw do uwzględnienia któregokolwiek z licznie zgłoszonych wniosków z uwagi na stwierdzoną kategorycznie niezasadność zarzutu. Odnośnie wymiaru kary wnioski będą rozważone osobno, w związku z podniesionym oddzielnie zarzutem odwoławczym.		
Lp.	Zarzut	

3-3.	<p>Obraza przepisów postępowania mająca istotny wpływ na treść orzeczenia, tj. naruszenie art. 201 kpk w zw. z art. 167 kpk w zw. z art. 4 kpk poprzez nieuwzględnienie wniosku dowodowego obrońcy o przeprowadzenie dowodu z opinii innego zespołu biegłych psychiatrów pomimo tego, że w świetle całokształtu okoliczności sprawy i pozostałego zgromadzonego materiału dowodowego wynika, że wbrew ocenie Sądu I instancji spełnione zostały przesłanki zastosowania tego przepisu przez co wniosek ten uznać należało za w pełni zasadny, a przy tym okoliczności, co do których mieliby wypowiedzieć się biegli mają kluczowe znaczenie dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p>
Związłe o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny		
<p>Sąd Okręgowy uznał, że w sprawie nie wystąpił błąd tzw. braku poprzez nieprzeprowadzenie wnioskowanego dowodu w postaci wydania nowej opinii sądowo-psychiatrycznej. Również na etapie postępowania odwoławczego nie stwierdzono przesłanek procesowych z art. 201 kpk aby przeprowadzić dowód z nowej opinii biegłych lekarzy psychiatrów, o co wnioskowano w pkt IV apelacji. Sąd odłożył rozpoznanie wniosku do czasu narady nad wyrokiem, w związku z tym, że tożsama materia była przedmiotem zarzutów odwoławczych skierowanych do organu wyrokującego w I instancji. Tymczasem obrońca próbując podważyć słuszność ustaleń faktycznych odnośnie stanu poczytalności podsądnego</p>		

poczynionych na podstawie wydanych w sprawie opinii nie wykazał żadnych takich okoliczności, które nakazywałyby uznać te opinie za niepełne, niejasne lub ze sobą sprzeczne. Niezbędne jest w tym miejscu przypomnienie, że wnioski końcowe wydanych opinii sądowo-psychiatrycznych były zgodne odnośnie niewystąpienia okoliczności wyłączających bądź znacznie ograniczających zawinienie oskarżonego. Obie opinie pisemne z dnia 30 listopada 2019 r. oraz z dnia 9 marca 2022 r. jednogłośnie bowiem stwierdzały, że w chwili popełniania zarzucanych czynów R. G. (1) miał zachowaną zdolność rozpoznania ich znaczenia oraz pokierowania swoim postępowaniem. Dodatkowo Sąd Rejonowy przesłuchał biegłych lekarzy psychiatrów, którzy opiniowali na bazie najbardziej aktualnej dokumentacji medycznej badanego: R. Ż. i M. G.. Co nastąpiło na rozprawie w dniu 20 kwietnia 2022 r. w drodze telekonferencji, kiedy to biegli podtrzymali swoje stanowisko z opinii pisemnej na temat pełnej poczytalności tempore criminis u sprawcy. Poza tym zaprezentowali naukowo poparte krytyczne poglądy na temat rozpoznawania schizofrenii paranoidalnej u osoby uzależnionej od szeregu substancji psychoaktywnych (politoksykomania), z powstałymi u niej w wyniku tego uzależnienia zaburzeniami osobowości. Jak z powyższego wynika kwestia zdiagnozowania przez biegłych czy też niestwierdzenia choroby psychicznej w postaci schizofrenii paranoidalnej nie była istotna dla odpowiedzialności karnej oskarżonego R. G., skoro niezależnie od tej okoliczności, dwa różne

zespoły biegłych nie stwierdziły znacznego ograniczenia (art. 31 § 2 kk) ani zniesienia (art. 31 § 1 kk) poczytalności oskarżonego w czasie popełniania zarzucanych mu czynów. Przeprowadzone w niniejszej sprawie postępowanie dowodowe, wzbogacone jeszcze o zebrane na etapie postępowania apelacyjnego dokumenty na temat stanu zdrowia psychicznego podsądnego, nie wykazało aby zachodziły przesłanki procesowe do powołania nowej opinii biegłych lekarzy psychiatrów. Apelujący nie wykazał aby między opiniami biegłych M. S. i A. R. i biegłych R. Ż. i M. G. zachodziły rozbieżności w ustaleniach ważących na odpowiedzialności karnej badanego. Zgodnie z art. 202 § 5 kpk opinia biegłych powinna zawierać stwierdzenia dotyczące zarówno poczytalności oskarżonego w chwili popełnienia zarzucanego mu czynu, jak i jego aktualnego stanu zdrowia psychicznego, a zwłaszcza wskazanie, czy stan ten pozwala oskarżonemu na udział w postępowaniu i na prowadzenie obrony w sposób samodzielny i rozsądny. Opiniujący biegli psychiatrzy wypełnili swoje zadania należycie, przez co opinie były pełne. Przy czym, co godne zaznaczenia, ostatnia opinia z dnia 9 marca 2022 r. uwzględniała w zdecydowanie szerszym zakresie dane o pobytach oskarżonego w szpitalu psychiatrycznym, jego dokumentację z Oddziału Psychiatrycznego (...) w P., gdzie przebywał w okresie od 19 grudnia 2020 r. do 15 lutego 2021 r., a także opinie sądowo-psychiatryczne wydane w innych sprawach karnych. Opiniującym znany był także fakt, że u R. G. (1) biegli E. K. - P., M. B. i psycholog H. N. w innej sprawie tego podsądnego stwierdzili

zniesioną u niego poczytalność (opinia w sprawie o sygn. VIII K 1119/19 SR Poznań Grunwald i J. w P.). Sąd Okręgowy zwraca uwagę na indywidualny charakter opinii w każdej sprawie. Na potwierdzenie tego dając przykład późniejszej opinii zespołu biegłych w 2/3 w tym samym składzie osobowym opiniujących dnia 23 lutego 2022 r. w sprawie o sygn. III K 987/21, którzy przy zarzutach z art. 180a kk nie stwierdzili aby zaburzenia osobowości w przebiegu uzależnienia od substancji psychoaktywnych oraz schizofrenia paranoidalna w wywiadzie tempore criminis znosiły bądź ograniczały jego zdolności do rozumienia znaczenia czynu i pokierowania swoim postępowaniem. W związku z powyższym oskarżony odpowiadał karnie, czego wynikiem jest wyrok skazujący SR Poznań Grunwald i Jeżyce w Poznaniu z dnia 26 maja 2022 r., utrzymany w mocy wyrokiem Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 10 listopada 2022 r., sygn. XVII Ka 913/22.

Wniosek

Zmiana zaskarżonego orzeczenia w całości poprzez uniewinnienie oskarżonego od zarzucanych czynów; ewentualnie na wypadek nieuwzględnienia zarzutów prowadzących do uniewinnienia o uchylenie zaskarżonego wyroku i umorzenie postępowania, ewentualnie zaś o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu I instancji w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania; ewentualnie w razie nie uwzględnienia żadnego z powyższych wniosków o zmianę zaskarżonego wyroku w pkt 1 i 2 poprzez orzeczenie wobec

zasadny
częściowo zasadny
niezasadny

oskarżonego kary o charakterze nie izolacyjnym, z zaliczeniem na jej poczet dotychczasowego okresu pozbawienia wolności w sprawie, oraz środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych w mniejszym wymiarze		
Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.		
Brak podstaw z art. 201 kpk do dopuszczenia dowodu z kolejnej opinii biegłych psychiatrów z uwagi na niewykazanie przez obrońcę uchybień w opiniach przyjętych przez Sąd I instancji do wyrokowania i w konsekwencji brak powodów aby uwzględnić wniosek dowodowy o powołanie zespołu biegłych psychiatrów na okoliczność ustalenia, czy oskarżony miał w chwili popełnienia zarzucanych mu czynów zachowaną zdolność rozpoznania ich znaczenia i pokierowania swoim postępowaniem, a także czy oskarżony cierpi na chorobę psychiczną (w szczególności w postaci schizofrenii paranoidalnej).		
Lp.	Zarzut	
3.4.	Zarzut ewentualny, na wypadek nie uwzględnienia wcześniejszych zarzutów: Rażąca niewspółmierność kary orzeczonej wobec oskarżonego, tj. kary 1 roku pozbawienia wolności oraz środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 3 lat – biorąc pod uwagę całokształt okoliczności sprawy, a w szczególności stopień winy, społecznej szkodliwości czynów zarzucanych oskarżonemu,	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny

	a także rodzaj i rozmiar ujemnych następstw przestępstwa oraz właściwości i warunki osobiste oskarżonego orzeczonej mu kary i środek karny jawią się jako rażąco niesprawiedliwe, stanowiące nadmierną, nieproporcjonalną i nieuzasadnioną dolegliwość dla oskarżonego	
Związłe o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny		
<p>Zarzut rażącej niewspółmierności orzeczonej kary okazał się częściowo zasadny, odnośnie wysokości orzeczonej kary zasadniczej. Z tego powodu konieczna była zmiana zaskarżonego wyroku poprzez obniżenie o połowę wymierzonej oskarżonemu kary pozbawienia wolności, tj. do 6 miesięcy. Zdaniem Sądu II instancji kara w takim rozmiarze jest adekwatna do stopnia społecznej szkodliwości ciągu przestępstw popełnionych przez oskarżonego, ich zawinienia, z uwzględnieniem jego stanu zdrowia psychicznego. Oskarżony świadomie nie stosował się do decyzji administracyjnej cofającej mu uprawnienia do kierowania pojazdami mechanicznymi, jednak jak wynika z opinii psychologicznych wydawanych w kilku innych sprawach, jego sprawność intelektualna kształtuje się poniżej przeciętnej, ma wyraźnie zaburzoną osobowość. Obecnie jest pacjentem zakładu psychiatrycznego, wymaga leczenia. Wymierzając karę należało także w większym zakresie uwzględnić wpływający na średni stopień społecznej szkodliwości czynów charakter popełnionych czynów i wartość naruszanego dobra prawnego, a także ustawowe zagrożenie kary za występki</p>		

z art. 180a kk (grzywna, ograniczenie wolności, pozbawienie wolności do lat 2) z możliwością zaostżenia na podstawie art. 91 § 1 kk (maksymalna kara do 3 lat pozbawienia wolności). Ważną okolicznością było też to, że dotychczas wobec oskarżonego nie stosowano kar o charakterze izolacyjnym. Niepoprawność zachowania oskarżonego, powtarzalność czynów tego samego typu, z ignorowaniem prowadzonych przeciwko niemu spraw karnych, zdaniem Sądu Okręgowego uzasadniały orzeczenie kary o charakterze izolacyjnym. I w tym zakresie należało zgodzić się z argumentacją Sądu I instancji. Jednak zasady indywidualizacji i miarkowania kary nakazywały orzeczenie jej w niższym rozmiarze. Zdaniem Sądu odwoławczego już kara 6 miesięcy pozbawienia wolności będzie wystarczająco dolegliwa dla sprawcy i w takim wymiarze powinna spełnić wszystkie stawiane jej cele zarówno prewencji indywidualnej, jak i generalnej.

W związku z powyższym Sąd Okręgowy nie podzielił tych argumentów obrony, odwołujących się do dyrektyw sądowego wymiaru kary z art. 53 § 1 i 2 kk, które miałyby uzasadnić orzeczenie wobec oskarżonego kary o charakterze nie izolacyjnym. Były one mało konkretne i wybiórcze.

Całkowicie niezasadne okazały się też wywody apelującego odnośnie rażącej niewspółmierności orzeczonego obligatoryjnie środka karnego, zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych. To proponowany przez obrońcę obniżony środek karny (minimum to rok) byłby właśnie nieproporcjonalnie niski, zwłaszcza

<p>mając na uwadze sześciokrotnie wykazane prowadzenie samochodu przez oskarżonego mimo cofniętych uprawnień i to w okresie 6 miesięcy. Patrząc także przez pryzmat innych, analogicznych spraw karnych oskarżonego, jest on uparcie niezdyscyplinowanym uczestnikiem ruchu drogowego, który nie daje gwarancji podporządkowania się przepisom prawa o ruchu drogowym po upływie zaledwie roku czasu.</p>		
<p>Wniosek</p>		
<p>Ewentualna zmiana zaskarżonego orzeczenia, w razie nie uwzględnienia żadnego z głównych wniosków wcześniej przytaczanych - w pkt 1 i 2 poprzez orzeczenie wobec oskarżonego kary o charakterze nie izolacyjnym, z zaliczeniem na jej poczet dotychczasowego okresu pozbawienia wolności w sprawie, oraz środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych w mniejszym wymiarze</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.</p>		
<p>Wniosek okazał się zasadny jedynie częściowo, co skutkowało obniżeniem wymiaru kary pozbawienia wolności do 6 miesięcy. Nie zostały zaś uwzględnione postulaty apelującego o wymierzenie oskarżonemu kary o charakterze nie izolacyjnym oraz obniżenie zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych.</p>		

<p>4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU</p>	
<p>1.</p>	
<p>Zwiążle o powodach uwzględnienia okoliczności</p>	
<p>5. ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO</p>	
<p>0.15.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji</p>	
<p>0.11.</p>	<p>Przedmiot utrzymania w mocy</p>
<p>Poza zmianą opisaną w pkt 5.2. dotyczącą wymiaru kary zasadniczej, w pozostałej części wyrok Sądu I instancji utrzymano w mocy. Został zatem także w mocy punkt 3 o zaliczeniu okresu tymczasowego aresztowania oskarżonego na poczet kary pozbawienia wolności.</p>	
<p>Zwiążle o powodach utrzymania w mocy</p>	
<p>Powodem utrzymania wyroku w mocy (poza zmianą opisaną w pkt 5.2.) była nietrafność pozostałej części zarzutów apelacji obrońcy oskarżonego, jak też brak podstaw wskazanych w art. 439, 440 i 455 kpk, uzasadniających zmianę lub uchylenie wyroku poza granicami zarzutów i wniosków apelacji.</p>	
<p>0.15.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji</p>	
<p>0.0.11.</p>	<p>Przedmiot i zakres zmiany</p>
<p>0.0.1 Wyrok Sądu I instancji został zmieniony w punkcie 1 w ten sposób, że obniżono wymierzoną oskarżonemu karę pozbawienia wolności do 6 miesięcy.</p>	
<p>Zwiążle o powodach zmiany</p>	

<p>Powodem dokonanej zmiany była częściowa zasadność podniesionego w apelacji zarzutu rażącej niewspółmierności orzeczonej kary, przy czym Sąd Okręgowy uznał konieczność złagodzenia jedynie wysokości orzeczonej kary pozbawienia wolności. Szersze rozważania w tym zakresie zostały poczynione powyżej w tabeli 3.4.</p>	
--	--

0.15.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji		
0.15.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia		
1.1.		# art. 439 k.p.k.
Zwiąźle o powodach uchylenia		
2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwiąźle o powodach uchylenia		
3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwiąźle o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia		
4.1.		# art. 454 § 1 k.p.k.
Zwiąźle o powodach uchylenia		
0.15.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania		

0.15.4. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku	
--	--

1.	Na podstawie art. 105 § 1 i 2 kpk Sąd Okręgowy sprostował oczywiste omyłki pisarskie w części wstępnej zaskarżonego wyroku, w pkt od I do VI zarzutów, zastępując każdorazowo zapis „samochodem marki A3” pełnym określeniem „samochodem marki A. (...)”.
Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności	
W trakcie kontroli instancyjnej zaskarżonego wyroku Sąd odwoławczy z urzędu dostrzegł omyłki pisarskie w orzeczeniu Sądu Rejonowego, w jego części wstępnej. W punktach I-VI przywołano tam bowiem niepełną markę pojazdu, jakim poruszał się sprawca, co poprawnie było zapisane w zarzutach w akcie oskarżenia. W konsekwencji na podstawie art. 105 § 1 i 2 kpk sprostowano wspomniane omyłki pisarskie zaskarżonego wyroku, wskazując, że był to samochód marki A. (...), poprzez dodanie słowa (...).	

6. Koszty Procesu

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
4.	<p>Zgodnie z art. 616 § 1 pkt 1 kpk do kosztów procesu należą koszty sądowe, którymi są m.in. wydatki poniesione przez Skarb Państwa od chwili wszczęcia postępowania (art. 616 § 2 pkt 2 kpk). Jednym z wydatków Skarbu Państwa, na podstawie art. 618 § 1 pkt 11 kpk są wypłaty dokonane z tytułu nieopłaconej przez strony pomocy prawnej udzielonej z urzędu przez adwokatów lub radców prawnych.</p> <p>Obrońca oskarżonego z urzędu – adw. M. W. wniósł o zasądzenie od Skarbu Państwa zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu w postępowaniu odwoławczym. Przytoczone wyżej przepisy stanowią podstawę prawną orzeczenia</p>

	<p>uwzględniającego to żądanie. Wysokość kosztów adwokata została zaś ustalona w oparciu o § 2 pkt 1, § 4 ust. 1 i 3 oraz § 17 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. z 2016 r. poz. 1714). Jest to kwota 516,60 zł (z wliczonym podatkiem VAT).</p>
5.	<p>Sąd Okręgowy opierając się na dyspozycji przepisu art. 636 § 1 kpk w zw. z art. 624 § 1 kpk zwolnił oskarżonego od obowiązku zwrotu Skarbowi Państwa kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, w tym nie wymierzył mu opłaty za obie instancje. Według głównej zasady procesowej z art. 636 § 1 kpk przegrywający apelację oskarżony ponosi koszt postępowania odwoławczego. Jednak zgodnie z art. 624 § 1 kpk, który na podstawie art. 634 kpk stosuje się odpowiednio w postępowaniu odwoławczym, sąd może zwolnić oskarżonego w całości lub w części od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych, jeżeli istnieją podstawy do uznania, że uiszczenie ich byłoby dla niego zbyt uciążliwe ze względu na sytuację rodzinną, majątkową i wysokość dochodów, jak również, gdy przemawiają za tym względy słuszności. W niniejsze sprawie ustalono, że oskarżony R. G. (1) obecnie przebywa w zakładzie psychiatrycznym, posiada obciążenie finansowe z innej sprawy karnej (grzywna), nie ujawniono aby był w posiadaniu znaczącego majątku, a ma on jeszcze w perspektywie odbycie kary pozbawienia wolności. Ta sytuacja przemawiała za zwolnieniem oskarżonego od kosztów sądowych i nie wymierzaniem mu opłaty od wymiaru kary za obie instancje. Powyższe okoliczności zaważyły również na decyzji aby nie obciążać oskarżonego wyłożonymi przez Skarb Państwa kosztami na zapłatę wynagrodzenia dla obrońcy z urzędu. Zwolnienie także od tego elementu kosztów sądowych było zatem konieczne gdyż podsądny nie ma odpowiednich środków finansowych aby pokryć koszty obrony z urzędu za II instancję.</p>

7. PODPIS

Hanna Bartkowiak